ים.

במאי מוקי לה ברבי אליעזר. פי׳ בקונטרס ועד השתא מהדרינן

הכא במאי מוקי לה כר׳ עקיבא ל"ל דעד השתא מהדר לאוקומי כרבי

אליעזר משום א דרבנן דר׳ שמעון היימי כוותיה דאמריפי אבל לא לשפחות

לאוקומי דלא כרבי אליעזר דשמותי הוא לפי׳ ר״ת דגרים

אחר אישות ור׳ שמעון נמי הכי אית

ליה אלא שמוסיף עוד 3 אבל לאב

לשפחות אחר שפחות:

ארש פרם לקמן. ואף על גב דקטן

אינטריך קרא למעוטי דקס"ד שיהא

נהרג כיון שהאשה נהרגת על ידוגה: ומדאורייתא חזיא דיה.

דוקוקה לו וביאתו ביאה לכל דבר

וקנאה ליורשה וליטמא לה כדתנן

(נדה דף מה.) בן ט' שבא על יבמתו

הנאה והשה דוה אינו אלא מדרבנן

ולפוסלה מן האחין כדתנן בהאשה

רבה (יבמות דף נו:) עשו ביחת בן ט׳

כמאמר בגדול אבל ליורשה ולשאר

דברים לא הויא כאשתו ולכן נ"ל

דמדאורייתא חזיא ליה בעלמא כגון

שהיה היבם גדול^ד וקטן זה ביאתו ביאה כלומר שאם בא על אחת מכל

עריות שבתורה מומתים על ידוש מהו

דתימא הואיל ומדאורייתא כו' כלומר

אי לאו האי קרא דמעטיה ה״א

מדאורייתא חשובה כאשתו קמ"ל

שאינו קונה אותה אלא מדרבנן

כדאמרינן בעלמא (שם) עשו ביאת

בן ט׳ כמחמר בגדול: תרתי. פי׳

בקונטרם הא בהא תליא כלומר חדא

מילתא היא דכיון שאין יעוד אלא מדעת

פשיטא דאין יעוד מועיל אלא בגדול

שהרי קטן לא מלי לשוויי שליח ש לקדש ה

וה"ר אלחנן פי׳ תרתי כלומר דסתרן

אסדדי דרישא דאמרי׳ אין יעוד אלא

בגדול משמע אפילו שלא מדעת מהני

והדר אמרינן אין יעוד אלא מדעת

משמע אבל שלא מדעת לא מהני:

אומר אדם לכתו קמנה צאי

תיתה מאי אתא לאשמועינן פשיטא

למה לא תתקדש אפילו היה אומר

תן מנה לפלוני ותתקדש בתי לך

וקבלי קידושיך מדר' יוםי.

לאו בר עונשין הוא ש מ"מ

פי׳ בהונטרם

ונכת"י: ב) שמות כא:, ג) סנהד נב:, ד) [בכת"י נוסף: אדם לבנו קטן], ד) [יבמות סח ע"א], ז) [בכח"י נוסף: וביאתו ביאה], ז) [ל"ל דאמר], ח) [בכח"י: ואין], ט) [בכח"י: אבימי. וכל"ל. (סה"ד. יעב"ץ)], י) [אנ"ל לידעה. (רש"ש)], ל) לקמן מה, () [בכת"י נוסף: שיעור], מ) [בכת"י: והויא ליה הלואה והיא גופא משכון היא], () [שבת קל ע"א], () [עדל"ל וביאתו. וכ"ה בחום בשמו], ע) [בדפו״ר: האי. וכנ״ל. רש״ש], ע) [לעיל יח ע"אן, ל) ן"אבל לא" נמחק. ע"מ], ל) ["מבנ נמ" נמחק. (רש"ש.)], ק) [כתובות מ סוע"ב, ע"ש], ל) [וע"ע תום׳ ערכיו ג. ד״ה למעוטי ותום" עו כין ג. ל"ה לוועוט" ותום" פסחים לא: ד"ה אישן, ש) [נדה שם], ק) [ע" לקמן מב ע"ח],
א) [יש להוסיף: אפילו.
(רש"ש.)], ב) [ל"ל זוכה. ((Ta"a, u"a)], () [?"f ailco. ((Ta"a.)], T) [E"m ee u"d], 6) [fp 1:],

תורה אור השלם

ו ְוִאִישׁ אֲשֶׁר יִנְאַף אֶת. אֵשֶׁת אִישׁ אֲשֶׁר יִנְאַף את אשת רעהו מות

2. אָם רְעָה בְּעֵינֵי אֲדֹנֶיהְ אַשֶּׁר לוֹ יְעָדָה וְהָפְּדָה לְעַם נָכְרִי לֹא יִמְשׁל למכרה בבגדו בה:

גליון חש"ם

נמ' תרתי מה מעם קאמר. כעין זה בינה דף ע"ח בבא מליעא דף י"ד ע"ל: שם מרעת דירה. עיין לעיל דף ה ע"א תוס׳ :כ"ה שכן ישנן בע"כ

הגהות הב"ח

(h) תום' ד"ה אומר וכו' דין הוא שמזכה בשיור שאינו וכו' כדמשמע בפ'

מוסף רש"י

הראשונות מעות הראשונות שקבל מישראל זה הקונה לשם קדושין קבלם שאם ירלה לקדשה שתתקדש באותן מעות (רש"י על הרי"ף) פרט לאשת קטן. אשמועינן דקטן אין לו לקדושין ניתנו. מעות הראשונות שמקבל על המכירה לא לקדושין ניתנו אלא לשפחות ויעוד שתופס בה מחמת שפוחת פרוטות פטולה שיש לו עליה הוא בא ולא ע"י אביה (לקמן מה.),

מי שאני. כיון דנישואין דאורייתא נינהו נפקא לגמרי מרשותיה: ולרב נחמן דחמר. לקמן לר' יוסי בר' יהודה נמי במעות הרחשונות היא מתקדשת דקידושין דאב נינהו במאי מוקי לה ואפילו אירוסין עושה היכי הדר מובין לה: מוקי לה כרבי אליעור גרסינן: דאמר

לשפחות חחר שפחות כו'. דקדריש מי שאני ולרב נחמן בר יצחק דאמר אפילו כיון שבגד בה. ועד השתא מהדרינן לאוקמה דלא כרבי אליעזר משום דשמותי הוחים: אמאי ממעט ליה קרא. הואיל וליתא: ספשוט דמייעד. ומיהו מיעטה קרא ממיתה: דמדאוריית' **חזיא ליה.** כלומר זקוקה לו באותה© ביאה לכל דבר וקנאה ליורשה כדתנן (נדה דף מה.) בן תשע שבא על יבמתו קנאה: פרפי. הא חד הוא כיון דאין יעוד אלא מדעת פשיטא דאין יעוד אלא בגדול: שלריך ליעדה גרסי׳: הוא מני לה והוא אמר לה. הוא תני למתניתין והוא אמר בה מנפשיה. ע והאי טעמא דהאי לריך ליעדה רבי יוסי ברבי יהודה היא דאמר מעות הראשונות שקבל האב לאו לקידושין ניתנו ואין יעוד אלא בפרוטה שעליה לפיכך אין דעת האב בהן מתחילה ואם אינו מודיעה שתהבל עליה איו כאן קידושין: לקידושין ניתנו. ונפקא מינה דהוה ליה מכר את בתו לאישות ואם יעדה ונתארמלה שוב אין מוכרה לשפחות לרבי עקיבה: שהני הכה. דכתי׳ לשון יעדה למידרשה לשון דיעה: יעדה והפדה. ואין יעידה אלא במהום פדייה שאם בא לייעדה בסוף שש לריך שיהא שהות ביום שאם תבוא לחשבון גרעונה דיהא עליה גרעון של פרוטה: מעום הראשונום לאו לקידושין ניתנו. דחי קבל חב ע"מ להתייעד וקידושי יעוד חלויין באב אף על גב דליכא שהות נמי כיון דאמר בתוך שש תתייעד לי הוה ליה יעוד למפרע משעת מכירה:

ברבי יהודה אם יש שהות ביום כדי לעשות עמו שוה פרומה מקודשת ואם לאו אינה מקודשת אלמא קסבר מעות הראשונות לאו לקידושין ניתנו רב נחמן בר יצחק אמר יאפילו תימא לקידושין ניתנו שאני הכא דאמר רחמנא והפדה: אמר רבא אמר רב נחמן "אומר אדם לבתו קמנה צאי וקבלי קידושיך מדרבי יוםי ברבי יהודה לאו אמר רבי יוםי ברבי יהודה מעות הראשונות לאו לקידושין ניתנו וכי משייר בה שוה פרומה הוו קידושי הכא נמי ל"ש ואמר רבא א"ר נחמן "המקדש במלוה שיש עליה משכון מקודשת מדרבי יוסי ברבי יהודה לאו אמר רבי יוסי ברבי יהודה מעות הראשונות לאו לקירושין ניתנו ∞האי הלואה היא והיא גופא משכון היא

לרבי יוםי ברבי יהודה מעות הראשונות לקירושין ניתנו במאי מוקים לה מוקים לה כרבי אליעזר דאמר לשפחות אחר שפחות הוא דלא מצי מזבין לה אבל לשפחות אחר אישות מצי מזבין לה בעי ריש לקיש מהו שמייעד אדם לבנו קטן יבנו אמר רחמנא בנו 🕫 כל דהו או דילמא בנו דומיא דידיה מה הוא גדול אף בנו גדול אמר רבי זירא תא שמע איש אשת אשת אשר ינאף את אשת איש יאיש בפרט לאשת קטן ואי אמרת מייעד אם כן מצינו אישות לקטן ואלא מאי אינו מייעד אמאי קא ממעם ליה קרא תיפשום מינה דמייעד אמר רב אשי יהכא ביבם בן תשע שנים ויום אחד הבא על יבמתו עסקינן דמדאורייתא חזיאס ליה ימהו דתימא כיון דמדאורייתא חזיא ליה וביאתו ביאה הבא עליה מתחייב באשת איש קמ"ל מאי הוי עלה תא שמע "אמר ר' אייבו א"ר ינאי יאין יעוד אלא בגרול ®אין יעוד אלא מדעת ®תרתי מה מעם קאמר מה מעם אין יעוד אלא בגדול לפי שאין יעוד אלא מדעת ואיבעית אימא מאי מדעת ®המדעת דידה דתני שאביי בריה דרבי אבהו ²אשר לא יעדה מלמד שצריך ליעדה הוא תני לה והוא אמר לה בקידושי^c יעוד ואליבא דרבי יוםי ברבי יהודה סדאמר מעות הראשונות לאו לקידושין ניתנו רב נחמן בר יצחק אמר אפילו תימא לקידושין ניתנו ישאני הכא דאמר רחמנא יעדה מאי ר' יוסי בר' יהודה דתניא יעדה והפדה צריך

שיהא שהות ביום יכדי פדייה מכאן א"ר יוםי

היתה מקודשת מדין ערב כדלעיל (דף ז.) כ"ש שאמר לבתו וכי תימא דהכא לא שייך דין ערבות דהא לא דיבר למקדשי א"כ לר' יוסי בר' יהודה דאמר דמקודשת בפרוטה אחרונה אטו נילף מינה דאם לא אמר כלום

לא לבת ולא למקדש תהא מקודשת אלא ע"כ המכירה חשובה כאילו אמר אביה לבת התקדשי ביעוד א"כ המכירה נמי תחשב כאילו אמר למקדש וי"ל דלא הוי לא כאומר לו ולא כאומר לה אלא הכי מוכיח ע"ר קטנה יש לה יד לקבל קידושין מדאשכחן גבי יעוד דאמר רחמנא שחייעד על ידי עצמה שאם לא היה מועיל בעלמא כשנותן לה רשות להתקדש מדעת ע"י עלמה לא היה אומר הכתוב שיהיה מועיל לענין יעוד וא"ת היאך היא מתקדשת באומר לה לאי וקבלי קידושיך והלא קטן לית ליה זכייה מן החורה כדמשמע פ״ק דב״מ (דף יב.) דקטנה אין לה יד לזכות בעלמה ואמרינן דמליאת הקטן 🗗 לר׳ יוסי אין בו גזל גמור אלא מדבריהם בשלמא גבי יעוד דהתם דין הוא שחזכה (4) בשאר שאינו אלא מחילת שיעבוד בעלמא וי"ל דבדעת אחרת מקנה לה יש לה זכייה מדאורייתא כדמשמע בפ' [האומר] (גיטין פה.) דפריך לרב חסדא דאמר אחד זה ואחד זה בי קונה לעלמו ואינו זוכה לאחרים מההיא דאומר אדם לעבדו ולשפחתו העבריים הילך מעות הללו ופדה מהן מעשר שני ושפחה עברית קטנה היא ודחי בעליך שאינו נקוב דרבנן מכלל שהיה רוצה להוכיח ששוכה אפילו לאחרים מן התורה ד:

במלוה שיש עליה משבון מקורשת מדר' יוםי בר' יהודה. אין לפרש דמיירי במשכון שלא בשעת הלואה דקני לה מדרבי ילחקה דאם כן היה לו להביא כאן דרבי יצחק כמו שמביא לעיל (דף מ:) גבי קידשה במשכון מקודשת ולעיל היה לו להביא דרבי יוסי ברבי יהודה אלא אפי׳ במשכון בשעת הלואה אייריש ואפי׳ אין מחזיר לה משכון אלא שמוחל לה את המלוה ואע״פ שהמשכון בידו דהא המקדש במלוה שיש עליה משכון קאמר' ולא המקדש במשכון וא״ת כיון דמקדש בהנאת מחילת מלוה אפילו בלא משכון אמרי׳ דמקדשת לעיל⊖ ולמה אנו לריכין ללמוד מר׳ יוסי וי"ל דהיכא דאיכא משכון גרוע טפי דס"ד דלא סמכה דעתה כיון שאינו מחזיר לה משכון קמ"ל מילתא דרבי יוסי דמקודשת וא״ת היכי נילף מרבי יוסי ברבי יהודה מיעוד והלא ביעוד מחזיר לה המשכון היינו גופה דהא גופה משכון היא והכא אין מחזיר לה משכון וי"ל דפשיטא ליה דאין עיקר היעוד בחזרת משכון אלא מחמת מחילת שיעבוד המלוה לחוד ונ"ל לדקדק דקסבר ר׳ יוסי בר׳ יהודה דעבד עברי אין גופו קנוי דאי גופו קנוי מה ענין זה אלל מלוה שיש עליה משכון אין כאן מלוה כלל אלא מקדשה בהקנאת גופה לעלמה ומיהו י"ל דע"כ לא בהקנאת גופה שהיא קנויה לו מקדשה דאם כן איך תקדש בלא שטר שחרור ובלא הפקרי:

קפר א מיי׳ פ״א מהל׳ איסורי ביאה הלכה ית:

יו. קפה בג מיי׳ שם פ״ג קפוז ב ג נויי שם פיג הלכה א: קפו ד מיי פ״ד מהל׳ עבדים הלכה ז: קפו הו מיי שם הלכה

קפח ז מיי שם הלי ז: קפט ח מיי פ"ג מהלי אישות הלי יד סמג

עשין מח טוש"ע אה"ע סי קצ ט מיי אישות הל' יד סמג שם טוש"ע אה"ע סימן כח סעיף יא:

מוסף תוספות

א. דפשיטא לן שכן הלכה. מוס׳ נכורות לד. ב. כתוס' לעכ"י כתוכ. אף לא. ג. דמשום קלון האשה יתחייב דומיא דבהמה הנרבעת. מוס׳ ערכין ג. ד. בתוס' יבמות סת. ד"ה קניא הוא בנ"א. כלומר זקוקה לו. ועי' לש"ש. ה. ולא הוי האי כתרתי דאמרינן בעלמא שפירושו החברי דסתרן שפירושו העתי דסתרן אהדדי. ליטנ"ל. ו. אלא לבת. מוס' הלל"ש. וערב מדבר הוא עם המלוה. לשנ"ח, ז. שאותו כח וזכות שזיכתה לו תורה בקדושי בתו יכול הוא ליתנו לה לקדש עצמה מדעתה. תוס׳ ח. ושמעינן מינה דלרב חסדא זוכה לעצמו מן . התורה ולרב יהודה דפליג עליה דרב חסדא זוכה מן שס. ט. דומיא דאמה הערריה שת י מחח לא ולא שנא לא נתן לה את המשכון. רשנ״ח. כ. אלא , שנ"ח. וראי בשעבוד דהיינו יי ודאי בשעבוד שעליה דהיינו מלוה היא מתקדשת. תוס' הלח"ש.